

TERROR

23 NYE
STUDERENDE

03

ISLAM OG TERROR

04

TAK FOR UVURDERLIG
STØTTE!

15

Leder

Menighedsfakultetet ønsker at uddanne præster til hele landet

THOMAS BJERG MIKKELSEN
FAKULTETSLEDER

Der bliver uddannet alt for få præster, og hvis udviklingen ikke snart vender, kan det inden for få år blive et stort problem for den danske folkekirke. Inden for de næste 10 år når 400 præster 70-års-grænsen og bliver tvunget på pension. Samtidig er antallet af nyuddannede præster faldet drastisk de seneste år.

Ikke mindst set i det lys er der behov for, at *Menighedsfakultetet* uddanner teologer, som har en naturlig interesse i at søge præsteembede i folkekirken. Det glæder os, når en af vores kandidater får en stilling i for eksempel en kirkelig organisation eller

i en sammenhæng uden for folkekirken. En uddannelse på Menighedsfakultetet giver brede kompetencer, der kan anvendes i mangfoldige sammenhænge. Men når alt kommer til alt, sigter vi efter at uddanne præster, som vil tage imod et kald i et af landets sogne. Derfor er det også et emne, som fylder en del i den interne drøftelse i hverdagen på Menighedsfakultetet: Hvordan kan vi gøre det naturligt at søge præsteembede i folkekirken?

Det er en særlig udfordring at få kandidater til at søge embede i de mere tyndtbefolkede egne væk fra storbyerne. I de seneste måneder har jeg modtaget flere henvendelser fra menighedsrådsmedlemmer, der beklager, at de i forbindelse med en præsteansættelse ikke har haft mulighed for at pege på en kandidat, der har læst på Menighedsfakultetet. I de tilfælde, hvor der overhovedet havde været kvalificerede ansøgere til stillingen, var der ingen med baggrund i Menighedsfakultetet blandt ansøgerne.

Denne problemstilling ser ikke ud til at blive mindre i de kommende år, hvor folkekirken står over for massiv præstemangel. Det er en kompleks problemstilling, som også har at gøre med generelle samfundstendenser. Derfor er det ikke noget, vi kan løse med et simpelt greb. Det er noget, vi har brug for at drøfte og arbejde kontinuerligt med over en længere periode – og meget gerne i samarbejde med de konkrete lokale sogne, som efterspørger en præst.

Det handler dybest set om kald: Vi må bede om, at mange flere vil høre kaldet og bruge deres evner og liv på en præstetjeneste i provinsen. I de dele af landet, som nogle kalder "udkant", er der ofte et stærkt kirke- og foreningsliv med rige traditioner. Men de har behov for præster, som kan forkynde evangeliet og udgøre en sammenhængskraft i det lokale sogne- og foreningsliv. Vi har en historisk chance for at præge danske sogne med sund, praktisk og livsnær teologi. Så lad os stå sammen om at kalde nye præster til tjeneste i hele Danmark.

MF-bladet

Menighedsfakultetet
Katrinebjergvej 75, 8200 Århus N
Tlf. 8616 6300 - Fax 8616 6860 -
Reg.nr. 3409 kontonr. 8177600
mf@teologi.dk - www.teologi.dk
Fakultetsleder: Thomas Bjerg Mikkelsen
Sekretariatsleder: Walthers Plauborg Hansen
September 2015 - 45. årgang Oplag: 6500

Ændringer vedr. abonnement - ring venligst 86 16 63 00

TRYK

Øko-Tryk Skjern

GRAFISK DESIGN

Graphic Care

MF-bladet

udkommer i marts, juni, september
og december.

REDAKTION

(mfbladet@teologi.dk)
Fakultetsleder Thomas Bjerg Mikkelsen
Stud. theol. Cæcilie Hoffmann
Stud. theol. Jesper Risbjerg Kristensen
Journaliststuderende Simon Thidemann
Landssekretær Nils Andersen (ansvarshavende)

Forsidebillede:

9/11 Memorial Museum på Manhattan
i New York. Foto: Colourbox.com

23 nye studerende begynder på MF

Menighedsfakultetet har netop optaget sit sjette hold bachelorstuderende. 21 unge mænd samt 2 kvinder begynder den 31. august på et fire et halvt års bachelorstudium i teologi. Under mottoet 'Teologi for kirkens skyld' søger vi at dygtiggøre dem til ledende opgaver i kirke og mission. Ikke mindst i en tid med udsigt til markant præstemangel i folkekirken bliver der hårdt brug for dem.

NILS ANDERSEN
LANDSSEKRETÆR

Til semesterstarten mandag den 31. august byder vi på MF velkommen til vort sjette hold bachelorstuderende. Siden 2005 har vi optaget et nyt hold hvert andet år, hvoraf de første fire hold tog en fireårig uddannelse akkrediteret af University of Wales, mens de seneste to hold tager en fire et halvt årig uddannelse, som MF udbyder i samarbejde med University of South Africa, og som har et mere internationalt tilsnit med blandt andet en afsluttende BA-opgave på engelsk.

Visionen er at uddanne præster

Gennem alle årene siden MFs start i 1967 har målet med MF været at uddanne engagerede, bibeltro præster til folkekirken. Der er i en læreopløsende tid hårdt brug for præster med en grundfæstet teologi og en klar forkyndelse, et behov som forstærkes af udsigten til, at en stor årgang præster i sognemenigheder snart går på pension. Selv om dette er hovedpassionen på MF, glæder vi os over hver eneste, der får ledende opgaver også på andre poster som fx præster i valg- og frimenigheder eller ansatte i kirkelige organisationer eller international mission. Guds kald er forskelligt til den enkelte.

Nye på vej

Efter endt bacheloruddannelse på MF vælger de fleste at fortsætte to år på universitetet for at blive teologiske kandidater, så de efterfølgende kan søge blandt andet præsteembede. I august er 8 ud af 23 studerende på Pastoralseminariet i Aarhus MF-kandidater, så om et halvt år står nye teologer klar til at imødekomme vort baglands ønsker og behov for at få en præst med en god bibelfunderet teologi.

Ny stipendieordning

Vores bacheloruddannelse har desværre endnu ikke opnået SU-godkendelse, så derfor får de nye studerende ligesom foregående hold tilbud om stipendier fra MF. For det nye 2015-hold er ordningen dog ændret lidt inspireret af stipendieordningen på Dansk Bibel-Institut. Det medfører, at stipendierne begynder med en starthjælp på 4.000 kr., som udbetales den første studiemåned. Derefter tilbydes et lån på 2.000 kr. pr. måned de følgende ni studiemåneder. Dette lån afdrages over de næste tre studieår, hvor der tilbydes et stipendium på 3.000 kr. pr. studiemåned. Hvis lånemuligheden er benyttet det første studieår, fratrækkes 600 kr. pr. måned plus renter. Endelig tilbydes der et stipendium på 2.500 kr. pr. måned det sidste halve studieår.

Islam og terror

Hovedparten af den aktuelle terror udføres helt åbenlyst af muslimer. Men det betyder hverken, at alle muslimer er terrorister eller, at alle terrorister er muslimer. Men islam har både en voldelig historie og religiøse tekster, der legitimerer brugen af vold, så radikale muslimer står med gode kort på hånden, når de blæser til militær kamp mod islams fjender.

KURT CHRISTENSEN
PROFESSOR

Lørdag d. 14. og natten til d. 15. februar oplevede vi det første terrorangreb med dødelig udgang på dansk grund i nyere tid. Og terror skræmmer os på grund af den ondskab, der ligger bag den religiøse eller ideologiske besættelse, som resulterer i en så åbenlys foragt for menneskeliv.

Ikke al terror er muslimsk

Ved terror forstår man normalt vold og drab på tilfældige civile blandt dem, som man har erklæret krig imod. Og disse 'krigserklæringer' findes i flere varianter. Baskerne i Pyrenæerne har i årtier benyttet terror i deres kamp imod den spanske stat for at opnå baskisk selvstyre. IRA i Nordirland benyttede terror i kampen for at få Nordirland tilsluttet republikken Irland. Og vi har netop d. 22. juli markeret 4-årsdagen for ofrene for Anders Behring Breiviks personlige krig mod det socialdemokratisk ledede multireligiøse norske samfund. Muslimer og andre kristendoms-kritikere peger ofte på, at der også blandt kristne findes eksempler på vold og terror, eksempelvis bombninger af abortklinikker i USA. Endelig vil nogle også hævde, at fx 2. Verdenskrigs tæppebombning af storbyer kan betegnes som terror, 'statsterror'. I det lys skal det givetvis ses, at fx de senere års

vestlige indsats i Afghanistan og Irak i ustrakt grad har forsøgt at minimere antallet af civile ofre.

Så vi kan allerede i udgangspunktet slå fast, at det udsagn, som jeg stødte på for nogle år siden: 'Ikke alle muslimer er terrorister, men alle terrorister er muslimer', ikke holder vand. Det er simpelthen ikke sandt, hverken historisk eller aktuelt, at alle terrorister er muslimer.

Den meste terror er muslimsk

Men når det så er sagt, kommer vi ikke uden om, at hovedparten af den aktuelle terror udføres af muslimer. Det gælder den terror, som sunni- og shiamuslimer udfører mod hinanden i Irak og Pakistan og den, som radikale muslimske grupper udfører mod sekulære eller politisk konservative regimer i muslimske lande samt den terror, som muslimer udøver mod Vesten, mod jøder og 'korsfarere'. Al den terror rejser spørgsmålet om forholdet mellem islam og terror.

Islam er splittet

Her kan vi konstatere, at islam er præget af dyb splittelse. Der er på den ene side ingen tvivl om, at hundredvis af større eller mindre terrorangreb bliver udført af muslimer i den sikre overbevisning, at de gør Allahs vilje. Og de bliver i vide kredse æret som sande martyrer. På den anden side vil mange muslimer på det kraftigste afvise, at terroren kan legitimeres ud fra islam. Pakistans tidligere premierminister Benazir Bhutto skriver eksempelvis, at 'Da Al Qaeda kaprede flyene for at angribe USA den 11. september [2001], forsøgte de samtidig at kapre min religion –

KURT CHRISTENSEN HAR SKREVET:

Lyddighed eller lovsang

Om islam og kristendom
Kurt Christensen
Pris: 299,95 kr.
Køb på MF eller bestil på
www.lohse.dk

Det er simpelthen ikke sandt, hverken historisk eller aktuelt, at alle terrorister er muslimer.

Islam og terror ...

(fortsat)

islams budskab. Med deres handling indledte de det nye millenniums store slag (som nogle har kaldt en global krig). Mordet på næsten tre tusind uskyldige mennesker i jihads navn er ikke blot i modstrid med den civiliserede verdens værdier, men også med islams forskrifter' (Benazir Bhutto, Forsoning - Islam, demokrati og Vesten s. 28).

Traditionel islam legitimerer ikke terror

Muslimere er altså dybt splittede, hvad angår muligheden for at legitimere terror ud fra islam. Vi må bl.a. derfor skelne mellem islam og islamisme og mellem liberale, moderate og radikale muslimer. Men det er nok Benazir Bhutto og hendes ligesindede liberale og moderate muslimer, der repræsenterer den traditionelle muslimske holdning til terror. Denne holdning står på tre 'ben': 1) at selvmord ikke er tilladt, 2) en bestemt forståelse af 'martyr'. og 3) at drab på civile ikke er tilladt.

1. Klassisk islam fremhæver meget stærkt, at selvmord er en alvorlig synd, som straffes med evig fortabelse.
2. Til forskel fra en selvmorder er en martyr ifølge denne tankegang en muslim, som militært konfronterer fjenden, selvom vedkommende ved, at det sker med fare for at miste livet.
3. Muslimere har traditionelt lagt stor vægt på, at de overholder krigens regler, som bl.a. betyder, at man undlader at angribe ikke-krigsførende, og at man behandler krigsfanger godt. Denne traditionelle muslimske holdning sonderer altså tydeligt mellem selvmordere og martyrer og ønsker desuden at skåne civile. Ud fra denne opfattelse er terror ikke legitim.

Ny krigsførelse efter 2. verdenskrig

Men så er der siden 2. Verdenskrig, til dels som følge af de radikale muslimske gruppers militære underlegenhed, opstået en ny form for krigsførelse, nemlig terroren. Og denne terror indebærer en nytolkning af martyrbegrebet, som inkluderer selvmordsbombemanden/kvinden i martyrkategorien, hvilket betyder, at selvmordsbombere nu ikke går lige luk

i Helvede, men som martyr direkte til Paradis med alle jomfruerne, og som ikke sonderer mellem militære og civile mål. Skønt denne nye forståelse efter mit skøn har vanskeligt ved at legitimere sig i forhold til de muslimske grundtekster, har den åbenlyst vind i sejlene.

Årsager til terror

Ud over dette kan der peges på mange og meget forskelligartede grunde til den aktuelle muslimske terror:

1. Islam er både historisk og aktuelt ikke blot en religion, men også en politisk ideologi. Man skelner således ikke inden for islam mellem et åndeligt og et verdsligt regimente. Det betyder, at religion og politik og militær indsats i islam er to sider af samme sag.
2. Mange muslimer føler, at terroren er et berettiget svar på Vestens militære overgreb i Afghanistan og Irak, de vestlige troppers besudling af 'hellig saudiarabisk territorium' under Golfkrigene og den vestlige støtte til Israel.
3. Det er ikke vanskeligt at finde tekster i Koranen (fx sura 9), der legitimerer voldelig kamp mod 'antro'. Muhammed, som alle muslimer ser hen til, var ingen udpræget fredsapostel. Og islam har både en udpræget voldelig oprindelse og en meget voldelig historie. Så radikale muslimer står ikke uden gode kort på hånden, når de blæser til militær kamp mod islams fjender.

Muslimere står dermed over for en traditionel tænkning, som på den ene side klart afviser terror, men som på den anden side under visse betingelser er åben over for krigerisk indsats imod islams fjender. Og en nytolkning, som ikke blot er åben for krigerisk indsats, men også for direkte terror. Muslimere er af disse grunde dybt splittede med hensyn til terroren. Vi kan så glæde os over, at rigtig mange muslimer har så megen sund fornuft, at de holder sig til den klassiske afvisning af drab på civile og fokuserer på de fredelige udsagn, som Koranen heldigvis også rummer, og på denne baggrund tager tydelig afstand fra terror.

TORVETs Højskole 21.-24. september

TORVET inviterer for tredje år i træk til fire udbytterige højskoledage på naturskønne Virksund Kursuscenter med undervisere fra Menighedsfakultetet, Israelsmissionen samt Promissio.

Temaet er i år 'Forankring og forandring', og Morten Hørning Jensen, Bodil Skjøtt, Finn Hougaard og Erik Nikolajsen står for undervisningen. TORVETs Højskole afholdes i dagene 21.-24. september, og alle er meget velkomne til at være med. Se programmet på teologi.dk. Tilmelding senest 1.9. mf@teologi.dk.

Rekordstort antal deltagere til Sponsorløb

Sponsorløb 2015, der finder sted mandag den 31. august, har pt 57 deltagere. Sidste år skaffede 41 deltagere 374.000 kr., og vi sætter alt ind på at overgå det resultat i 2015. Pengene går til MFs stipendiepulje, så vi kan udbetale stipendier til vore studerende som en erstatning for deres manglende SU. Alle kan deltage og dermed være med til at rejse penge til vore studerende. Læs mere på teologi.dk

Michael Nygaard Hansen ny informationsmedarbejder

Michael Nygaard Hansen er fra 1. september ansat som informationsmedarbejder på MF. Han skal arbejde en dag om ugen og hjælpe landssekretær Nils Andersen med informationsarbejdet på MF. Michael får særligt ansvar for kontak-

ten til unge, herunder at finde talere, kommunikere via Facebook og stå for arrangementet Spotlights den 13.11. Michael er bachelorstuderende fra 2013 og afløser Julie Kajgaard, der er nyuddannet bachelor.

Sune Skarsholm ny sognepræst i Løsning og Korning

Sune Skarsholm, der er tidligere generalsekretær i Promissio, og som MF har arbejdet sammen med på TORVET, blev indsat som sognepræst i Løsning og Korning i Østjylland den 16. august.

Christian Jerup Lavdal ny sognepræst i Aulum og Hodsager

Christian Jerup Lavdal, er bachelor på MF fra 2011 og blev ordineret i Viborg Domkirke den 14. august. Han blev indsat som sognepræst den 16. august i Aulum og Hodsager mellem Herning og Holstebro.

Bed gerne for de to nye sognepræster.

Ny rapport tager temperaturen på forkyndelsen i Danmark

Når forkyndelsen sit mål? Hører tilhørerne det, som forkynderne tror og ønsker

at formidle? Ny rapport giver et sjældent billede af, hvordan det står til med forkyndelsen i en lang række kirkelige organisationer.

Se rapporten på www.teologi.dk

Rapporten og projektet følges op af en stor forkynderkonference den 28.-30. januar 2016. Program kommer på www.teologi.dk

Kristne og terror

Terror udgør et stort problem i verden. Mange steder udsættes kristne for terror, enten fordi de er kristne eller fordi de bor i et land, der er udsat for terror. Terroren nåede også Danmark, da København den 15. februar oplevede skudattentat mod både deltagerne i et politisk møde og en jødisk synagoge. To blev dræbt, herunder gerningsmanden. Det virker skræmmende og skaber utryghed. Hvordan skal vi som kristne forholde os til terror? Redaktionen har bedt en herboende kristen egypter og en dansker med stor og bred erfaring med international mission give deres bud, herunder, om kristne og kirken i Danmark kan lære af kirkers erfaringer med terror andre steder i verden.

WESSAM YOUSSEF OG KRISTA ROSENLUND
BELLOWS

Vi tror, at kristne, sammen med alle andre, er nødt til at tage ordenligt fat om den virkelighed, som terror er. Terrorister ønsker at skræmme og styre gennem den angst, de skaber, og den ustabilitet de ønsker at provokere frem. I stedet for at lade os skræmme eller opdne til had, må vi snarere beslutte os for, hvilken slags samfund vi som borgere og kristne ønsker og vil arbejde for.

Kristnes rolle

Kristne er borgere i både Guds rige og denne verden. Vi er i verden, men ikke af verden. Vi er kaldet til at være Fredsfyrstens disciple. Vi har et håb om en ny jord, som vi skal dele med andre, for i troen på evangeliet er der evigt liv, befrielse og håb for mennesker, der lever i frygt.

Vi skal som kristne grundlæggende være parate til at give afkald på vores komfortzone, idet vi ved at, der vil

komme meget svære tider, hvor især kristne er udsatte. Sådan er det nu for de kristne i for eksempel Irak. Det stiller vor Herre os i udsigt, sammen med sine løfter. Vi kender ikke vor egen fremtid eller historiens gang i specifikke detaljer. Men vi ved, hvad Herren generelt stiller os i udsigt. Vi er lemmer på samme verdensomspændende Kristi legeme, og når et lem lider, så lider hele legemet.

Kristne skal være parate til ligesom Jesus på den ene side at overvinde det onde med godhed og tolerance, og på den anden side til at træde synligt frem mod hadefulde tale i offentligheden fra for eksempel ekstreme muslimers truster. At elske andre er ikke ensbetydende med at være naiv. Også Jesus konfronterede dem, der pålagde andre hårde byrder.

Kirkens opgaver

Kirken skal på den ene side forberede de kristne på at lide for Kristus. Det er et grundlæggende vilkår ved at være en Jesu discipel. På den anden side skal kirken på basis af Jesu løfte om sit nærvær midt i trængslen formidle et håb, der nedbryder frygt blandt kristne og i samfundet generelt. Som med anden angst må vi lægge angst for terror frem for Gud og tale med ham og vore medmennesker om den, så vi tager imod både Guds og menneskers hjælp. I Mellemøsten opfordrer kirkerne de kristne til at bede sammen ved store bedemøder med

mange deltagere. I Danmark kan vi gøre det samme, for Guds Ord er fuld af løfter, der kan fylde vore hjerter med fred. Vi skal forkynde løfterne, tro dem og opmuntre hinanden med dem.

Kirken i dansk sammenhæng må efter vores opfattelse også investere mere i at formidle evangeliet til flygtninge fra den arabiske verden og hjælpe dem til at blive integrerede her. Her skal vi både bede og arbejde. Evangeliet skal forkyndes, og livet i Kristus skal leves. At være synlige i samfundet er at være en levende bibel. Gennem vore liv giver vi mennesker mulighed for at komme til at kende Kristus.

Gud kan omvende terrorister

Vi skal forkynde evangeliet for alle og være formidlere af trøst og håb i bevidstheden om, at kun Gud kan nå så dybt ind i menneskers hjerter, at de omvender sig. Forandring er mulig, fordi Gud kan gribe ind. Den voldelige Saulus, der slæbte kristne i fængsel for deres tro, var ikke terrorist i vore dages forstand. Men han er et eksempel på, at Gud kan stoppe og omvende sine modstandere. Jesus stoppede Saulus, før han nåede Damaskus, og vendte ham om og sendte ham i en anden retning. Det er der håb i. Gud kan forvandle mennesker, og han gør det i sin time. Den voldelige Saulus begik overgreb mod mange, før Gud forbarmede sig over ham og stoppede ham. Derfor var der mennesker, der led under det, Saulus gjorde. Vores opgave er at forkynde evangeliet og bede Gud gribe ind, så mennesker kan blive frelst. Også de mest hårdnakkede modstandere i IS i Mellemøsten og Boko Haram i Afrika.

Samfundsengagement

At arbejde imod terrorisme indebærer også at engagere sig politisk. Kristne skal som andre samfundsborgere forholde sig til verden

I Jesu lignelse om sædemanden opmuntrer os til at så Guds ords sæd i alle mulige slags jordbund og forvente, at Gud lader det spire og gro, selv på uventede steder.

Foto: Colourbox.com

og dens forvaltning og tage stilling i politik. Kristne skal engagere sig med de evner, de har og de opgaver, de tager på sig, og de muligheder, de får. Både Bibelen og kirkehistorien har mange eksempler på mennesker, der havde ledende samfundsroller. Lad os nævne mennesker fra Det Gamle Testamente som Josef, Daniel, Esther, Mordokaj og Nehemias, der alle var tro, der hvor de var og fik stor indflydelse på deres omgivelser.

De er eksempler på mennesker fra mindretal, der påtog sig samfundsansvar, hvor de fik mulighed for det. Det er væsentligt: Også mennesker der tilhører et mindretal, har ret og pligt til at påtage sig medansvar for deres samfund. Det gælder, hvad enten de er kristne eller muslimer, danskere eller nydanskere. Kristne skal bidrage til at kalde på alle til at tage del i samfundsansvar, herunder at hindre og nedbryde fjendebilleder. Det er væsentligt at bygge bro til moderate muslimer. Det er også vigtigt at være nøgtern og ikke naiv med hensyn til ekstremister. Det

styrker samfundets modstandskraft mod terrorisme, når vi forstærker relationer på tværs af grupper og skaber erfaringer for, at samarbejde om de fælles opgaver nytter.

Kristne har således to kald: sammen med alle arbejde for et retfærdigt samfund, hvor evangeliet kan have frit løb, og at forkynde evangeliet og leve livet i Kristus. Jesu lignelse om sædemanden opmuntrer os til at så Guds ords sæd i alle mulige slags jordbund og forvente, at Gud lader det spire og gro, selv på uventede steder.

Vi vil slutte med at pege på den praktiske anvisning, som profeten Mika giver, og som også missionsorganisationen 'Micah Challenge' henter deres inspiration fra (Mikas Bog 6,8):

'Menneske, du har fået at vide, hvad der er godt, hvad Herren kræver af dig: Du skal handle retfærdigt, vise trofast kærlighed og årvågent vandre med din Gud.'

Hellere den anden kind end sværd

- om den lutherske kirke og ondskaben i verden

Hvordan bør den lutherske kirke forholde sig til ondskab og uretfærdighed i verden? Det har nyuddannede bachelor, Kent Grinderslev Rasmussen, i foråret skrevet bacheloropgave om, hvor han udfordrer Luthers traditionelle to-regimentelære med nyere teologiske refleksioner. Her får du et indblik i Kents overvejelser og konklusion.

KENT GRINDERSLEV RASMUSSEN
TEOLOGISK BACHELOR I 2015

Luthers gamle to-regimentelære skelner mellem det verdslige regimente, der må anvende magt over for ondskaben og det åndelige regimente, der kun bruger åndelige 'våben'. Tåler denne tankegang at blive udfordret af mere nutidige teologiske refleksioner fra den såkaldte Cape Town-erklæring (CTe) og den pacifistiske amerikanske teolog Stanley Hauerwas? Det har jeg undersøgt i min opgave. Diskussionen bliver desuden særligt udfordret af manglen på bibelreferencer, hvor enkelte skriftsteder som Rom 13 og beretninger om Israel som Guds folk i Det Gamle Testamente uafbrudt udfordrer vores forståelse af især Jesu ord om fjendekærlighed i Bjergprædikenen.

Luther

Luther formulerede sine tanker om forholdet mellem kirke og stat i en lang række tekster, dog uden at formulere et egentligt systematisk værk. I værket 'Om lydighed mod den verdslige øvrighed' søger Luther at skelne mellem øvrighedens og kirkens magt og afgrænse deres magt til hvert sit område og uden at adskille dem og desuden beskrive, hvorledes disse to bør forholde sig til blandt andet ondskab og brug af magt og våben.

Luthers vil bekræfte legitimiteten af 'den verdslige lov og det verdslige sværd, så ingen tvivler om, at de er udtryk for Guds vilje og orden i verden' og ved den verdslige lov gælder sværdets lov; 'øje for øje, tand for tand.' Men med Kristus er der ifølge Luther brudt et nyt rige frem, hvor Kristi lov - kærlighedens lov gælder. Her skal kirken og den enkelte kristne leve i overensstemmelse med Jesu næstekærlige anvisninger i fx Bjergprædikenen. Luther understreger, at det er vigtigt at 'holde disse to styreform adskilt og lade begge eksistere, den ene frembringer fromhed og retfærdighed, den anden skaber ydre fred og hindrer onde gerninger. Ingen af dem kan undværes her i verden'. Disse to regimenter har hver sine beboere og altså også hver sin måde at

agere på over for ondskaben i verden. Den kristne bør hjælpe øvrigheden med at bekæmpe ondskaben, men kan kun gøre dette med magt i kraft af sit givne embede.

Cape Town-erklæringen

I 2010 blev Cape Town-erklæringen (CTe) udfærdiget på Lausanne-bevægelsens tredje verdenskonference i Cape Town, Sydafrika. CTe er gennemsyret af en positiv tilgang til verden, kulturen og mennesker uden at denne kærlighed ender ureflekteret eller ukritisk. I CTe står der således: 'Samtidig er det vor pligt i kærlighed over for vor lidende næste at søge retfærdighed på deres vegne gennem appel til de juridiske og politiske myndigheder, der fungerer som Guds tjenere ved at straffe dem, der gør det onde.' CTe er en påmindelse om, at Gud har skabt denne verden, og på trods af verdens forråelse, skal vi tage del i Guds skaberkærlighed til verden.

Stanley Hauerwas

Luthers to-regimentelære bliver særligt udfordret af den pacifistiske amerikanske teolog, Stanley Hauerwas. Ifølge Hauerwas kan

9/11 Memorial Museum på Manhattan i New York. Foto: Colourbox.com

den kristne ikke tage del i et arbejde, som har et andet sigte end det kristne. I den såkaldt konstantinske æra gennemsyrede kristendommen fra slutningen af 300-tallet tankegangen i samfundet i hele Mellemeuropa, og har siden i mange århundreder arbejdet på Gudsrigets frembrud. De sidste par hundrede år er staten imidlertid blevet sekulariseret og stræber nu kun efter at vinde magt og storhed. Denne stræben efter magt kan og bør den kristne kun i meget få tilfælde og efter megen omtanke tage del i og samtidig holde sig helt igennem pacifistisk til vold og ondskab i verden. For Hauerwas er kirken den kristnes helt primære tilhørsforhold, og kirkens vidnesbyrd om Kristus altafgørende.

Konklusion

Det er min opfattelse og konklusion, at det vil være en fejl at forkaste Luthers to-regi-

mentelære. Den er både tidssvarende og stærkt bibelsk funderet og tager højde for både Jesu kærlighedsbud og staten Israels brug af magt i Det Gamle Testamente uden at gå på kompromis med nogen af dem. Men den lutherske kirke kan lære både af Cape Town-erklæringen og Hauerwas.

Selvom vi blankt må afvise at købe hele Hauerwas' pacifisme kan vi alligevel lære, at kirken og dens vidnesbyrd altid er vores primære tilhørsforhold og første prioritet, og derefter kommer vores forhold til denne verden og den nation, vi tilhører. Skellet mellem Kristi rige og verdens rige er stort og farligt at overskride. Som nye skabninger er vi fremmede i denne verden og for dens midter, og dette må få konsekvenser. Som kristne må vi altid søge Kristi sindelag og nøje overveje, om man fx kan tage del i en militære handlinger mod mennesker tusindvis af kilometre fra sin hjemegn, uanset hvor

gruopvækkende handlinger, der foregår der. Vi må først undersøge alle andre muligheder for en fredelig løsning på en konflikt og kun gribe til våben som en helt igennem fremmed handling, hvor det vil være det mindste onde.

Med rette hader vi ondsken i verden, men vi har gennem Kristi offer på korset set, at ondsken i verden ikke besejres gennem magtudøvelse, men igennem tilgivelse og kærlighed, som forandrer hjerter. Dette er Kristi vidnesbyrd, som kirken og den kristne må efterleve og praktisere i denne verden. Den lutherske kirke skal hade og modarbejde ondskab og uretfærdighed i verden, men det må altid udøves med kærlighed og kun med magtudøvelse som den sidste udvej, når alt andet er prøvet.

Hvad laver MF-teologerne egentlig efter, at de er færdige med deres uddannelse? Det giver vi et indblik i i serien 'MF-kandidater i arbejdstøjet'

'MF har givet mig en solid ballast i mit arbejde'

Oline B. Kobbersmed, kirke og kulturmedarbejder ved Sct. Michaelis kirke i Fredericia, er glad for sin tid på MF, hvor hun lærte flere ting, som hun bruger i sit daglige arbejde. Men på især ét punkt kunne MF have gjort det bedre, mener Oline.

SIMON THIEDEMANN
JOURNALISTSTUDERENDE

Det var egentlig ikke det, Oline B. Kobbersmed oprindeligt troede, at hun ville. Arbejde med børn. Men sådan er det blevet, og nu har arbejdet åbnet hendes øjne for, hvor vigtigt og meningsfuldt det er at arbejde med børn.

'Det er meget givende for mig selv at arbejde med børn, men det giver også utroligt meget mening for børnene - både de kirkevante og de kirkefremmede. De kirkevante kommer til

at føle sig mere hjemme i kirken og stiller måske nogle andre spørgsmål, end de gør derhjemme. De kirkefremmede er meget åbne, og det er skønt, når et barn, der normalt ikke kommer i kirken, fortæller, at han har prøvet at bede, og at det var totalt fedt, fordi det var ligesom om, at det faktisk virkede...,' fortæller Oline.

Som kirke og kulturmedarbejder arbejder Oline ofte i børnehøjde. Bl.a. via undervisning af tre klasser med minikonfirmander, ved spaghetti- og familiegudstjenester og som tovholder for børnekirken.

Ud over børnearbejdet har Oline også voksenundervisning om kristendom, både for kirkefremmede og kirkevante.

MF er mere praktisk end universitetet

Oline læste teologi på Aarhus Universitet fra 1999 til 2006 og fulgte samtidig supplerende undervisning på MF, og hun er ikke i tvivl om, at det, hun lærte på MF, har betydning for hendes nuværende arbejde.

Notitser (fortsat side 7) >>

Måske bliver du ringet op

Som det fremgår af bestyrelsesformandens artikel på side 15, er vi dybt taknemmelige for den overvældende støtte, som MF har modtaget i slutspurten af regnskabsåret 2014-2015, som sluttede 30. juni, og som resulterede i, at vi nåede vores budgetmål. Men, som Jørgen Jørgensen også skriver, har vi store økonomiske udfordringer på den

langsigtede bane, som MF arbejder intenst med på ledelsesniveau. En af måderne at udbygge MFs økonomi på er, at flere begynder at støtte MF eller, at flere forøger deres bidrag. Derfor har vi bedt Leonhardt Fundraising ringe rundt til nogle i vores bagland angående dette. Vi håber, at de vil blive taget godt imod.

‘Undervisningen i kirkehistorie har givet mig en forståelse af, hvor kirken er i dag, og hvorfor den er, som den er? Og selvom det måske ikke er så ‘fagtungt’, når børn stiller et spørgsmål, betyder det alligevel meget at have fået en god indføring i teologien’, siger Oline, der derfor sætter stor pris på sin undervisning i eksegesi og bibelkundskab.

Oline fremhæver også betydningen af, at der i det hele taget er mere fokus på praktisk teologi på MF end på universitetet.

Når Oline tænker tilbage, tillægger hun ikke kun undervisningen, men også studiemiljøet på MF, betydning.

‘Det var fx en ældre studerende, som foreslog, at jeg skulle tage et år på MF i Norge, hvilket jeg gjorde, og det var virkelig et år, der gav mig meget’, beretter Oline.

Børnearbejde er lavstatus

Men der er én ting, som Oline har svært ved at lægge skjul på, at hun synes MF kunne gøre bedre.

‘Jeg stødte på intet tidspunkt i mit studie på noget, der havde med børn at gøre. Det var lidt et lavstatus område, og det er ikke min oplevelse, at det har ændret sig ret meget siden. Jeg kunne godt tænke mig, at det

blev opprioriteret. Det er jo ikke kun kirke- og kulturmedarbejdere, der kommer til at have med børnearbejdet at gøre. Det kunne være sundt for dem, der skal møde børnene, at de er klædt bedre fagligt på’, pointerer Oline.

‘Jeg kunne ønske, at vi i kirken og i teologien blev bedre til at give børnene den plads, som Jesus selv lærer os, at de har.’

Spotlights 13. november kl. 19-23

‘Kirke i bevægelse’ lyder temaet for årets Spotlights. I løbet af de sidste år er folkekirken blevet teologisk rummeligere, og medlemstallet er dalende. Til Spotlights inviterer MF forskellige kirkelige ledere ind til en debat om, hvad de tænker om det, der sker i kirken, og hvordan deres bevægelse/organisation/kirke kan være en medspiller i denne tid. Alle er velkomne.

Med Bibelen som rejseguide

Tyrkiet – i Paulus fodspor	2.10. - 12.10.
Israel – i efterårsferien	9.10. - 17.10.
Israel – efterårsrejse	9.10. - 18.10.
Israel – klassisk rundrejse	16.10. - 25.10.
Israel – rundrejse	19.10. - 29.10.

Læs mere om rejserne på vores hjemmeside. Eller kontakt 7592 2022

Lindholm Auto

Thistedvej 121
9400 Nørresundby
v. Morten Warncke Olesen

*Reparation af
alle bilmærker*

Lone Dalsgaard

Psykoterapi
& supervision
af ledere

mail@lonedalsgaard.dk
www.lonedalsgaard.dk
Mob. 22 32 24 73

Dorthea Nedergaard

Begravelsesforretning
for Silkeborg og omegn
Vestergade 37 8600 Silkeborg

8681 6411
www.dnbegravelse.dk

LÆGERNE AXELSEN & FAUSHOLT

Vestre Strandalle 56
8240 Risskov
Tlf. 8617 7674

**VI STIKKER
LIDT DYBERE**

TOM WRIGHT

Studiekredsmateriale på dansk af den engelske teolog NT Wright

www.prorex.dk ProRex FORLAG tlf. 7456 3343

Vækst og fornyelse i liv og parforhold

Gunhild Aen Madsen
Par-, familie- og psykoterapeut
Medlem af Psykoterapeutforeningen

Kurser for par
Terapeutiske samtaler i:
Bramming, Århus og Aalborg

www.barak.dk

Tlf: 4036 6459
gunhild@barak.dk

d'IN Tilst
Genbrug

Dødsboer tømmes

Vi afhenter og sælger
gode brugte møbler,
ting og sager samt tøj.

Anelystparken 21 • Tilst
Tlf. 8616 6930

Åbningstider:
Ma.- fr. 10 - 17, lø. 10-14

Vi støtter
Mission Afrika og
Menighedsfakultetet

MFs ØKONOMI

Tak for uvurderlig støtte

– vi håber, flere vil bære med på den lange bane

BESTYRELSESFORMAND
JØRGEN JØRGENSEN

Spørgsmål til MF's økonomi?

Kontakt sekretariatsleder
Walther Plauborg Hansen:
tlf. 8616 6300
email: wph@teologi.dk

Derfor støtter jeg MF

Jeg støtter MF økonomisk. Ikke fordi jeg føler, at jeg skal, eller fordi jeg så sover bedre om natten, men fordi MF uddanner teologer med øje for mennesker. Som menneske har jeg brug for at 'stå fast' på noget, og på MF er det faktisk okay at 'stå fast'. Derfor støtter jeg MF.

Christian Medom Jensen
Teologistuderende

Kære bagland! I gjorde det igen: gav MF de gaver, der var nødvendige for at få budgettet til at hænge sammen. Det fylder mig med ydmyghed igen og igen at erfare: Der er mange mennesker, der bakker os op i den tjeneste, vi har taget på os: At uddanne præster og ledere til kirken. I det daglige mærker vi, at det går rigtig godt. Men der er ikke færdigt uddannede kandidater nok til at dække behovet for præster, og efterhånden sker det jævnligt, at embeder i folkekirken genopslås, fordi der ikke var tilstrækkeligt med ansøgere. Ingen beklager det mere end os.

Nu tager vi igen imod et nyt hold studerende. Vi glæder os over den tillid, de viser ved at søge ind hos os på trods af, at de ikke får SU, men kun en halv kompensation fra MF's side. Vi håber, de alle om få år er parate til tjeneste i Guds rige alt efter de kald, de får.

Bestyrelsen har et skarpt øje til vores budget og vores forbrug. Vi er opmærksomme på at få mest muligt ud af pengene; og vi synes, det lykkes.

Alligevel er vi helt klar over, at der er brug for nye indtægtskilder de kommende år, hvis vi skal forfølge de mål, vi har sat os: At uddanne flere teologer og samtidig give tidssvarende forhold til studerende og ansatte. Vi vil derfor målrettet brede MFs sag ud til et større bagland og appellerer til den unge generation om at bære med.

Kirkebilledet ændrer sig disse år. Mange fri- og valgmenigheder skyder op, og deres behov er anderledes, end vi før har set, og også i denne situation er der hårdt brug for MF. Vi vil gerne i tættere kontakt med disse nye menigheder og appellere til dem om at

bære med på opgaven: At fremme bibeltro teologi. Ligeledes vil vi række et kald til den yngre generation om at bære med i givertjeneste og i forbøn.

Herudover vil vi målrette informationen til både de steder, hvor de studerende kommer fra og de steder, hvor kandidaterne får embede. Her tror vi, at der er forståelse for, at MF har behov for støtte. Men også i sogne, missionshuse og øvrige menigheder står vi på spring for at videregive information og viden om teologiske emner - inklusive information om behovet for, at menighederne og troens folk tager ansvar for, at kommende præster og ledere uddannes i en sund, bibelsk teologi, så de kan tjene med det Guds ord, der er vores fælles fundament.

Sådan kan du støtte

Benyt en af nedenstående muligheder eller se flere på www.teologi.dk/stot

Dankort

www.teologi.dk/dankort

MobilePay

Til nr. 21 52 10 44

Skriv dit navn og adresse
i meddelelsesfeltet

Netbank

Overførsel til:

reg.nr. 3409 kontonr. 8177600.

KALENDER

Her kan du se en oversigt over MF-arrangementer. Velkommen til at deltage.

AUGUST

- 28. Eksamensfest kl.16.30-18.30
- 31. Semesterindledningsforelæsning ved Kurt E. Larsen, kl.15.00-16.30
- 31. Sponsorløb kl.17.00-18.00

SEPTEMBER

- 19. Repræsentantskabsmøde
- 21.-24. TORVETs Højskole. På Virksund Kursuscenter

OKTOBER

NOVEMBER

- 13. Spotlights kl.19-23

Dybde og
skønhed forenet

Digte og malerier
i smuk kunstbøg

TEMAER
længsel | vemod | ensomhed
natskygger | dæmring | horisont

VNP
Vita Nuova Publisher

80 sider | KR: 179.95
ISBN 978-87-995-4200-0

Bestil:
www.vitanuovapublisher.com
jornhenrikolsen@gmail.com

Bestil MF-bladet

SMS "MF-bladet" til 21521044.